

Filmsbio- grafiin hjá Bille August

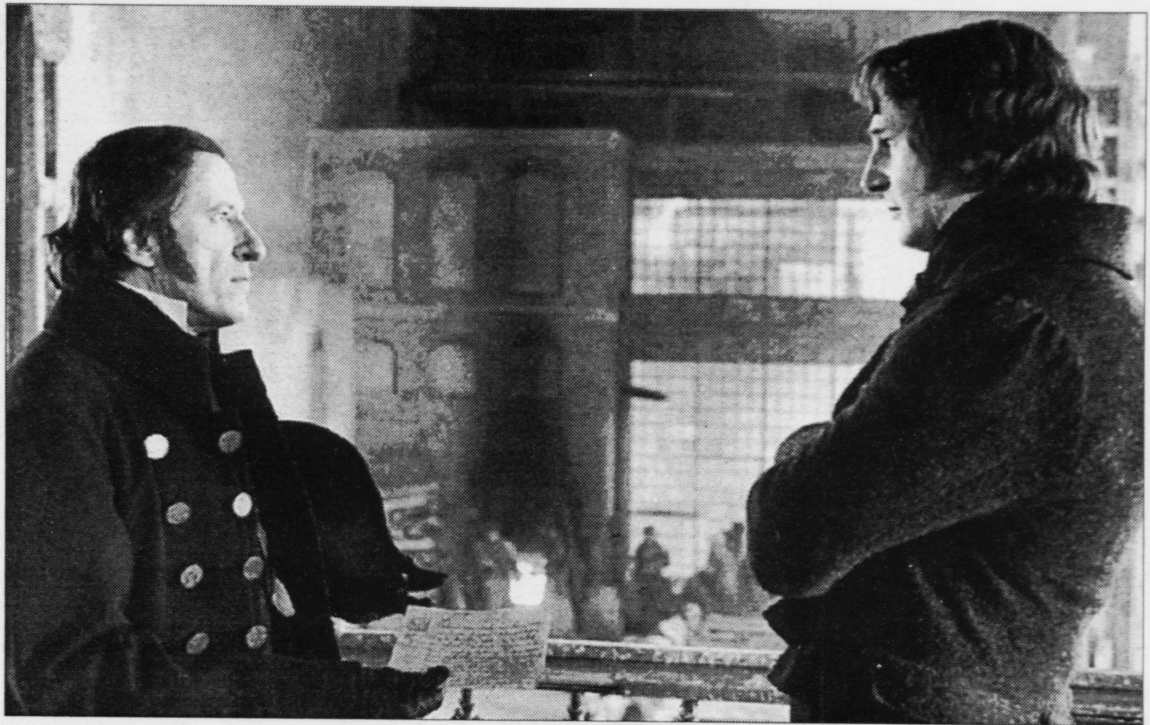
Spælfilmir:

Hønning Máne, 1978
Zappa, 1983
Busters verden, 1984
Tro, háb og kær-
lighed, 1984
Pelle erobreren, 1987
Den gode vilje, 1992
Åndenes hus, 1993
Jerusalem, 1996
Frøken Smillas for-
nemmelse for sne,
1997

Stuttfilmir:

Guldhjertet, 1981 (22
min)
Kim G. - en cykelryt-
ter på ordrupbanen,
1975 (21 min)

Eftir tíggu ára jagstram
skilur politimeistarin
Javert, at »offur«
hansara, Valjean, nú er
vællýddi borgarstjórinn í
litla býnum Vigau

Føddur í aðalin - livdi við smámanninum

Franski hövundin, Victor Hugo varð föddur inn í franska yvirklassan í 1802. Við stóra samhuga sínum við smámannin, treivst hann ekki í yvirklassanum - og »hin minni menti« hefur merkt bókmentir hansara. Vit kenna m. a. Quasimodo - klokkaran úr Notre Dame og Les Misérables - Tey vesælu...

Eiríkur Lindenskov

Enn einaferð er franska skaldsagan, »Les Misérables« - Tey vesælu - filmatiser-
að.

Hesaferð er það tann danski filmsleikstjórinn við altjóða viðburðinum, Bille August, sum hefur leik-
stjórnad.

Höfundurinn Victor Hugo varð föddur í franska yvirklassanum í 1802, men doyði sum fólkahetja tá hann sum 83 ára gamall legði frá sér í 1885. Í ung-

um árum var hann ein »promenentur royalistur«, men sum tíðin leið gjörðist hann vinstraradikalur. Kuganin av arbeiðarastættinni gjörði, at hann fekk áhuga fyri kúg-
agum og kúging, og í staðin fyri at skriva rørandi og vøkur listarverk fór hann heldur at skriva um órætt-
vísí í samfelagnum.

Les Misérables er kendasta skaldsøgan hjá Victor Hugo, men longu tá bókin í 1862 kom út, var hann ein kendur rithöfundur í Frankaríki. Skaldsøgan um

Klokkaran frá Notre Dame, um tann kúluta Quasimodo, var longu væleydnað, men við Les Misérables varð Hugo við tað sama heims-
gitin sum m. a. gjörði, at onkur skírði bókin sum »vandamikla« - men fólki-
num dámdi hana væl.

Drívmeigin handan bó-
kina var sterka kensla Hugo fyri óhugnaliga muninum, sum gjörður varð á høgum og lágum í samfíðar sam-
felag hansara. Hugo lýsir í dagbók síni, hvaðani hug-
skotið til Valjean stavar, tá

hann ein dagin sær ein mann - illa klæddan í skrøddum klæðum - verða hálaðan gjøgnum gøturnar í París av lögreluni - á-
kærður fyri at hava stolið en breyðbita. Bráðliga kemur ein finur hestavognur framvið - og í vogninum situr ein ung vøkur kvinna - klødd í silki og perlu -
spælandi við litla sonin. Hon sær als ekki pøblin utt-
anfyrri vognin. Hinvegin stáir maðurin í kloddunum - fmyndin av vesaldóminum - at kvinnuni. Tað er sum

tekin um kollveltingina.

Les Misérables var eftir boðum frá Hugo sjálvum prentað sum bilingbók, so at sjálvt tey fáteku kundu ognu sær hana. Bláðið *Le Constitutionnel* skrivaði m. a., at um boðskapurin í skaldsøguni var lögligur, vildi núverandi samfelags-
skipanin detta sundur, men Vatikaníð fór so langt sum at seta Les Misérables á list-
an yvir bannaðar bókur.

Victor Hugo skrivaði í sitt testamenti: »Eg lati eftir meg 50.000 frankar til tey fáteku. Eg ynski at verða borin til kirkjugarðin á ein-
um líkvogni, sum verður nýttur til tey fáteku. Eg vil ikki hava nakrar bønir. Eg trúgvi ikki á Gud«

Kortini varð gjørt av at geva Hugo eina jarðarferð, ið hóskar einum røttum statsmanni. Í 24 tímar lá hann í eini vanligari ein-
faldari kistu, til hann var borðin til Panthéon, har matastu menn Frankaríkis eru grivnir. Við jarðarferð-
ina talaði forsætisráðharrin, Henri Bresson: »Hvør maður í okkara tí stendur ikki í skuld til Victor Hugo? Fólkaraðið allastaðni syrgir deyða hansara«.

Hugo var vörðin fólkahetja og eitt symbol upp á trúnnu í eini turbulentari öld - merkt av harðskapi og uppreistri, og jarðarferðar-
fylgi hansara taldi størstu fólkamongd, sum nakrantíð hevði verið at sæð í gøtunum í París.

Stutt um Tey Vesælu

Revsifangin Jean Valjean skapar sær eina nýggja tilveru undir følskum sam-
leika og verður vælumtóktur borg-
arstjóri í fáteka franska býnum, Vigau. Men fortíðin jagstrar hann - sum tann ótróyttiligi lögrelumaðurin, Javert, sum hefur mistanka til hans-
ara. Valjean átekur sær lutin sum pápi at dótturini hjá fá-
teku Fantine, Co-
sette, men er sam-
stundis tvungin á æviga flýggjan und-
an Javert og hans-
ara monnum. Til síðst enda Cosette og Valjean í París, har avdúkingin bið-
ar teimum undir harðrendu julkoll-
veltingini í 1832

Filmurin »Les Misérables« hefur verið sýndur í Havnar Bio seinastu vikuna - og hann verður at siggj á hvíta løriftinum báðar tær næstu vikurnar við